

ženin? Kje pa je stric? — Kaj jima mar dekliških solz?!

Naj bo slučajev dovolj! Ali slutite, dekleta, v koliko nevarnost se podate, ko pojdete tako lahkomisljeno v službo? Da, lahkomisljeno. Marsikatera bi lahko ostala doma; le preproste obleke in preproste hrane ji ni več mar; mika jo svet in tujina, doživljaji. Ponosno se hvali taka mladenka, da je pametna dovolj in previdna. Oj, da bi bila! »Slovenski gospodar« je pisal 16. novembra m. l.: »Naše mladenke straši kmetško trpljenje, pa hite v mesta, služiti lažji (?) kruh.«

Jaz sem se prepričala, da premnogo deklet hiti v mesta zato, da bi lažje neopazno lahkomiselno živele. Saj premnoge niti ne marajo pomoči, ki jim jo nudi Katoliška akcija s kolodvorskim misijonom in z Marijaniščem.

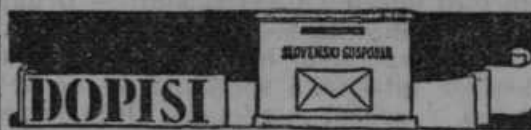
Prosim Vas, draga dekleta, če ni res nujna sila, če Vas mati ne pusti rada od doma, ostanite doma, ali pa si poiščite službo v domačem kraju ali v sosedni župniji. Ne sledite vabilu lahkomiselnih tovarišic in brezvestnih posredovalk! Ako že moraš iti v službo, opazi se z veliko previdnostjo, ne sprejmi kar slepo ugodne ponudbe; bodi rada pod vodstvom in nadzorstvom starejše prijateljice, sorodnice ali gospe. Ne blati slovenskega imena z grdim življenjem, z lahkomiselnostjo napram drugovercem. Kako lepo bi bilo, ako bi se reklo o Slovenkah: »Oj, teh ni mogoče zlepa preslepiti; sicer so pohlevne kakor golobi, a previdne kakor kače. Ne sladka beseda, ne svila, ne zlato, ne srebro jih ne zmoti. Pa skupaj drže in z domom so v vednem stiku.« — Oj, da bi bilo tako! Ne upam si zapisati besed, ki jih je izustil nek časnik o Slovenkah. Pač pa si zapomnite izrek, ki ga je nedavno zapisal profesor Dolenc v »Slovencu«: »Ložje je varovati mernik bolj nego dekle, ki se ne varuje samo.« (Bosenski pregovor.) Jaz pa Vas prosim, ljuba dekleta: Ostanite doma! Ljubo doma, kdor ga ima.

Opozarjamo vsa naša društva, naj posvečajo posebno pažnjo pravilnemu vodstvu zapisnika vstopnic, ako teh ne dobe pri davčni upravi, ker lahko imajo s tem neprilike in stroške od strani uradništva, ako je to dovolj vestno in na mestu, kakoršen slučaj smo imeli v Lornjem gradu.

St. Peter pri Mariboru. Prihodnjo nedeljo, dne 15. januarja, popoldne po večernicah, se vrši v samostanski šoli fantovski sestanek, h kateremu so vabljeni vsi dobromisleči šentpeterski fantje.

Soštanj. Prosvetno društvo je vprizorilo na Silvestrov večer in na Novega leta dan popol-

dan znano veliko ljudsko igro »Mlinarjev Janez«. Obakrat je bila prostorna dvorana Slomšekovega doma nabito polna; opazili smo celo posetnike iz drugih šaleških krajev. Nič ne pretiravamo, če povdarimo, da je žel »Mlinarjev Janez« na Slomškovem odru krasen uspeh. Igralci, posebno oni v glavnih vlogah, so dali iz sebe vse, kar so mogli, da je »Mlinarjev Janez« bil deležen tolikšnega uspeha na odru kot v dvorani. Na splošno in izrecno željo prebivalstva se je Prosvetno društvo odločilo, da igro v drugič ponovi 15. januarja popoldne. Vabljeni!

Sele nad Slovenjgradcem. Takole sta se borila v naši fari leta 1932 življenje in smrt: rojenih je bilo 9 proti 14 v letu 1931. Umrli so 3, proti 4 v letu 1931. Zmagalo je življenje, kakor vsako leto! Nezakonskih porodov ni bilo. Poroki 2, v letu 1931 tudi 2. Torej malo boljše kakor pred leti, ko 18 mesecev ni maral nihče v zakonski jarem in je upravitelj župnije v resnici pozabil, kako se poroka vrši. Ko je bilo treba spet poročati, je vzel cerkveni obrednik in si je preštudiral, kako kaj je s to skrivnostjo, da ne bi naredil kaj napak in bi bil zakon morda še neveljaven! — V cerkvi smo dobili to leto, najbolj s podporo visokih dobrotnikov, dve krasno slikani okni ob velikem oltarju, izvršeni v »Tiroler Glasmalerei« v Inostu. Dalje lepo novo obhajilno mizo, delo mizarskega mojstra g. Kralja v Slovenjgradcu. Razne dobrotnice iz Slovenjgradca, iz starotrške in iz domače fare so darovale krasne oltarne prte. Zda pa dobimo od »Družbe vednega čiščenja« dragocen prt za prižnico, veliku dušen dar blagorodne gospe Scherbaumove v Mariboru. Vsem dobrotnikom naj Bog bogato povrne! — Praznike smo imeli čisto bele. Snega ne, a ker smo bili skoraj ves december v megli, je zemljo pokrival vsaj dva prsta debel srez in vse drvrje je bilo okrašeno s čudovito krasnimi srebrnimi kristali. Res prelepa božična drevesa! — V cerkvi smo imeli v ad-

ventu in ob praznikih kar cele koncerte. Lepi in blagoslovljeni časi! Le kriza nas daje! Les ne gre, denarja ni. Brezposelni pa se vsak dan kar trumoma oglašajo. Bog pomagaj!

Brezole pri Račah. Angel smrti nam je spet vzel rožico ter jo presadil iz te solzne doline v rajsko blaženost, kjer ni tuge in trpljenja. Tako nam je za vekomaj zatisnila svoje trudne oči mladenka Lenika Bauman, Marijina družbenka, sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče, ki je mirno v Gospodu zaspala v 24. letu svoje starosti. Nit življenja ji je prekinila nezprosna jetika. Njen pogreb se je vršil dne 3. januarja ob obilni udeležbi njenih družbenic, ki so prihitele iz Slivnice z Marijinim družbenim križem ter ji z domačimi dekleti izkazale zadnjo čast. Njeno rakev so ozaljšale z venči, za kar jim gre najlepša zahvala. Rajna je bila marljiva in delavna kot čebelica ter je dolžnosti svojega stanu vestno izpolnjevala, rada se je udeleževala sestankov in naukov v farni cerkvi, dokler je mogla, zato njej naj obilno poplača Vsemogočni ter v miru naj počiva in sv. raj uživa!

Fram. Dne 2. t. m. je umrla v Gradišču v 84. letu starosti Kosova mati Antonija Cveček, naslednji dan pa v Framu pri Remuhu 76letna vdova Marija Lešnik. Mnogoštevilni sorodniki in znanci so jo spremili na zadnji poti. Naj v miru počivata!

Sv. Jernej pri Ločah. Komaj je bil novi občinski zakon predložen narodni skupščini, že so začeli naši politiki snovati novo veliko občino in tudi določati kandidate. Mi pa pravimo, da je še časa dovolj za izbiranje kand-

star že devetdeset in dve leti. Tako stari ljudje ne lažejo, ampak vedo kaj povedati.«

No, to je bilo govorjenje in v glavnem le šala. Toda studenec so imeli ljudje v velikih čišlih. Kdor je bil bolan na želodcu, jetrih ali pa na žolču, je prišel k studencu pit, ali pa je prišel po vodo z velikimi steklenicami, da, celo s sodi.

Colnarjevi so dovolili takim gostom posebno pot k studencu, po vrtu; toda že oče sedanjega gospodarja je dal nabiti desko z napisom: »Zasebna pot. Do preklica dovoljena.« Ponoči so pot do studenca zapirali z vrati.

Jutro na kmetih.

Ko mestni ljudje še polegajo v pernicah, ko celo delavci še ne mislijo na to, da bi pohiteli v tovarne, tedaj gori v kmetških hišah že luč, v hlevih že krmijo živino, molzejo, čohajo konje. Zaspancev na kmetih ni. Ljudi, ki se še do osmih ali še dalje premetavajo po postelji, na vasi prezirajo. Gospod župnik sam mora stati že ob šestih pred oltarjem. Poleti se prične delo ob polštirih in traja brez oddiha — odračunan je le

kratki čas kosila — dokler sonce ne zatone. Ob petih zjutraj spi na kmetih le pes na verigi še; zato tudi ne uživa prav posebnega ugleda, ampak ga imajo za lenuha.

Colnarjeva žena je v rani uri kuhala juho za ljudi, mlečno juho, v kateri je bil nadrobljen kruh v velikih kosih; nato so dobili še kavo in kruh, namazan s presnim maslom, sirom, ali z mastjo. To je redilno in tekne.

Colnarica je bila brhka, bolj okrogla žena sredi tridesetih. Gotovo je bila čisto zdrava, delavna in najpremožnejša gospodinja v okraju. Kljub temu je bila zarezana v njenem obrazu bolestna črta. Ali je bila temu vzrok stiska vojne časa, ki jo je prisilila, da je morala brez moža, ki je odšel v vojno, oskrbovati to velikansko posestvo sama? Z deklami in nekaterimi bolehnimi dninarji je morala gospodariti štiri leta. Opravljala je hlapčevska dela, žela ob žetvi, podajala težke snope na visoke vozove, sama hodila za plugom in za sevnim strojem. Ali je bilo to? Ali pa je bilo morda kaj drugega, kar je krepko ženo napravilo onemoglo in žalostno? —

radže (kneza). Z možitvijo nikakor niso končane očetovske skrbi velikega sultana, ki ima 15 hčera, ki hočejo biti vse prekrbljene. Prej, ko je še obstojal prestol kalifov, turške princezije sploh niso poznale možitvenih skrbi. One so bile najvišji cilj častihlepni ministrov in generalov. Lahko so se izbirale moše iz najboljših rodbin. Vse to je minulo in je pokopano. Sultanove hčerke so morale ugrizniti v prebridko jabelko življenja.

Čeravno ne trpijo pomanjkanja, ker sultan še vedno poseda dijamante in razne rezervne kapitale, vendar jim je postala po-

datov, ki naj so moške dela. Glede obsega velike občine pa smo mnenja, kakor naši občinski odbori, da se združijo občine Zg. Laže, en del Loč in Spodnjo Grušovje v občino Sv. Jernej. Sedež občine seveda ne more ostati kakor dosedaj. Nova občina bi stela čez 2000 prebivalcev. Upamo, da bodo naši občinski odbori stali na pravem stališču ter sklepali tako, da bo našemu ljudstvu v prid.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Jurjevčani se pač oglašamo vedno bolj z žalostnimi novicami, nego veselimi. Tukaj je zatisnila za vedno svoje oči Alojzija Fras iz Varde. Blaga žena in dobra mamica. Sprevidena na božični dan in na praznik sv. Stefana jo je med rano službo božjo Bog poklical v boljše in večno domovino. Kratke dni je preživela še pri svojih domačih po povratku iz bolnice, ker je revica zaman iskala zdravlja in pomoči. Kako priljubljena je bila rajna, je pričal njen pogreb in številni obiski v dnevi, ko je ležala na mrtvaškem odru. Bog ji bodi obilen plačnik! Globoko prizadetemu možu, hčerkama in sinu pa naše iskreno sožalje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Strašna nesreča se je zgodila v soboto pred Božičem. Proti poldnevu je šla Genofeva Domajnko na Čakovi k sosedu po vodo, ker v domačem studencu primanjkuje vode. Imela je s seboj dve cevti iz pločevine. Ko je nalivala prvo, je šlo vse dobro, druga pa jo premaga. Ko blisk se spodrzne na ledu in jo potegne cevta v 10 m globok vodnjak. Med padcem se je ubila, preden je prišla v vodo z glavo navzdol. Prestrašeni sosede jo naglo potegnijo iz vodnjaka, toda glava je bila vsa strta in mrtva. Kako se je veselila božičnih praznikov še rano jutro, zvečer pa je ležala na mrtvaškem odru. Globoke žalosti sta bila pretresena mož in rejenec. Rajna je bila dopolnila 54. leto svoje starosti. Kako spoštovana in priljubljena je bila, je pokazal njen pogreb na Janzevo. Bil je takšen, da že dolgo ni bilo tako število ljudi na pokopališču. Rajna je rada hodila romat k Mariji na Sladko goro in na Črno goro, in čez 20krat k Ruški Mariji, še tudi preteklo leto. Bila je tretjerednica in vodnica sv. rožnega venca. Naj ji Marija sprosi plačilo v nebeški domovini! Zalujočim naše sožalje!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Prav milo so zadoneli šentlenarški zvonovi ter naznanjali

žalostno vest, da je po 12dnevni mučni boleznici zatisnila svoje nedolžne oči v 11. letu kot učenka 4. razreda Albina Škrjanec iz Ritmerka. Kako je bila priljubljena svojim sošolaricam, je pokazalo 14 deklic, ki so prišle skoro dve uri daleč njo obiskat zadnji dan njenega življenja. Ko so stopile okrog postelje, so ihtele v solzah, ker jim Albinca ni več odgovarjala na vprašanja ter samo pokimala z glavo. Kako je bila pridna učenka, so pokazali gg. učitelji in učiteljice, ki so jo prišli kropiti na mrtvaškem odru. In kako je bila priljubljena vsakemu, je pokazal njen časten pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudi ter vsi šolarji v spremstvu gg. učiteljev. V imenu obitelji se vsem pristrčno zahvalimo, posebno vlč. g. župniku za ganljiv govor pri odprtem grobu ter g. šolskemu upravitelju za žalostinko, ki so jo zapeli šolarji pod vodstvom g. upravitelja, in vsem, ki so rajno Albinco spremljali na zadnji poti.

Gornja Ponikva. G. urednik! Kriza je zajela tudi slikarje. Že dolgo sem brez posla. Zadnji čas sem prepotoval Savinjsko in Šaleško dolino, proseč milodraov. Kot slikarja so me zanimalo cerkve. Vse sem si ogledal. Iz doline sem jo mahnil v hribe in prišel sem na Gornjo Ponikvo. Sredi vasi zagledam novo, villi podobno stavbo. Po vitkem zvoniku, z novo pobarvano streho, spoznam, da je to cerkev. Stopim v njo. Gledam, opazujem in se čudim. Kmalu se prepričam, da tako lepe cerkve nisem nikjer videl v Savinjski in Šaleški dolini. Vse je novo razvehi orgel. Občudujem veliki oltar in najdem na njem napis: Vinko Čamernek, kamnosek, Celje. Najbolj mi je dopadla obhajilna miza iz Belega in rdečega marmorja. Tako lepe obhajilne mize še nisem videl. Je delo istega mojstra Čamerneka. Kot strokovnjaka me je pa predvsem zanimalo novo slikanje cerkve. Posebno posrečena je ornamentika in razni simboli. Ugibal sem, kateri akademski slikar bi bil to delo izvršil. Ali je trdka »Ars sacra«, ali je kak inozemski profesor, ali je kak slovenski akademski slikar? Na povratku iz cerkve pa srečam zastavnega domačina in ga vprašam, kdo da je tako lepo cerkev poslikal. Prijazno mi odgovori: Vinko Vipotnik. Kaj ne veste? Kaj ga ne poznate? Tam doli v žalski župniji ob glavni cesti ima svojo hišo. Odvrnem mu: Seveda da ga ne

poznam, ker sem tam od Ljubljane doma. Toda rad bi ga poznal. Se danes pojdem proti Zalcu, da se z njim seznanim. Potem ga bom pa vsem župnikom priporočal za slikarska dela. Koliko je pa slikanje stalo? Mož mi veli: 7000 Din vse skupaj: delo, material in hrana. Začuden mu odgovorim: Nič več? To je pa res malo! Pa kako je to, da ste v tej krizi dali cerkev slikati? Mož mi odvrne: Dne 17. julija je bila pri nas nova sv. maša. Zato je bilo potrebno, da je bila cerkev lepa. Bila je takrat velikanska slovesnost. Ker je možakar videl, da sem žejen, me je povabil na požirek točka. Kmalu ga je pritresel eno majolko. Potem mi je pa še marsikaj povedal o Ponikvi iz njene solčne in senčne strani. G. urednik! Ker sem brezposeln slikar in hodim po svetu ter imam čas, vam bom pa še poročal, če bom kaj zanimivega videl. Kadar pa pridem v Maribor, mi bote pa gotovo stisnili kak dinarček v roko.

Trnovlje pri Celju. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je zopet pokazalo svojo delavnost s tem, da si je preuredilo notrajnost svojega gasilnega doma, tako da more vsak čas pod lastno streho vprizarjati gledališke predstave. Komaj je bila dvorana dogotovljena, že se je dne 26. decembra vprizorila prva gledališka predstava in sicer krašna igra »Pri kapelici«. Udeležba je bila velika. Bilo je smeha, pa tudi solz. Igralci so svoje vloge nepričakovano dobro izvedli. Le tako naprej! Trnovčani bomo imeli res dobre igrance za vsako igro. Otvoritveni govor je imel neumorni društveni načelnik. Bil je kratek, a jednat. S poudarkom je izjavil, da naj služi prostor edinole pravim krščanskim predstavam, ne pa kakšnim pohujsljivim. Nastopila je tudi društvena godba »Slavček«. Velike zasluge za povzdigo društva si je pridobil naš velezaslužni član in blagajnik tovariš Košenina Franc, kateri pa žal že dalje časa boleha. Bog mu daj skorajšnjega okrevanja! Za izvirno igro »Guzaj« vlada tudi pri nas veliko zanimanje, posebno pri starih ljudeh, kateri so ga osebno dobro poznali. — Z lansko letino smo bili hvala Bogu prav zadovoljni. Naj nas tudi to leto vsake hude nesreče Bog obvaruje!

Šmarje pri Jelšah. Radi požiga 5 let robije. Dne 6. decembra je celjsko okrožno sodišče imelo zanimivo razpravo zoper kolatskega va-

Zena se je prekinila v svojem jadikovanju. Nekaj časa je sedela tiho, nato pa je dejala:

»Štiri tedne sem prebila brez dekleta. Sedaj pa ne prenesem več. Le tega edinega otroka še imam — in saj sem vendar mati. Zato sem prišla, da jo odpeljem od tukaj proč. Že zdavnaj bi bila morala to storiti.«

Prišla je dekla v kuhinjo in Colnerovca ji je naročila, naj popazi na zajutrek; da mora sama govoriti z gospo Bogatčevo in da pojde z njo v zgorenjo sobo. —

Katrica ni bila za navadno dekle v Colnarjevi hiši. Bila je bolj izobražena, nekaj časa je hodila tudi v trgovsko šolo. Ko se je pričela vojna, je prišla v službo kot opora gospe Colnarjevi. Delala na polju in doma ni, zato je bila prenežna; vodila pa je druga opravila. Nakupovala je in prodajala, plačevala račune, pošiljala opomine, se prerekala z davkarjo, plačevala pestlom mezdo, pisala pisma. Bila je nekaka oskrbnica.

Medtem ko sta šli po stopnicah gori, je rekla Colnarica:

»Če je Katrica doma, lahko takoj odide z vami; tudi jaz hočem napraviti temu konec.«

Šli sta po hodniku in potrkali na zadnja vrata.

Nobenega odgovora. Colnarica je med velikim zvezkom ključev poiskala enega in odprla z njim vrata. Soba je bila prazna, postelja nedotaknjena.

»Ni je doma — še ni prišla! — Sedaj, o petih zjutraj, pa je še ni nazaj! In vaš mož?«

»Njega še tudi ni domov.«

»Ta sramota! — Recite mu, gospa, saj za božjo voljo vendar ne bo res, kar šušljajo ljudje — da Katrica — da moja hči —«

»Vem, kaj mislite; če je to, kar govore ljudje, res, ne vem.«

»Tako daleč je prišlo tukaj! Moj Bog, saj vas vendar poznam, gospa; saj vendar vem, da je bil tukaj tak red, ko ste vi gospodarili še sami. Lahko si tudi čisto natanko mislim, kako vam mora biti pri srcu.«

Dalje sledi.

našle. Na ta način bodo prišle zopet v razmere, v katerih so bile rojene. Vsakemu je znano, da so indijski maharadže bogatini in ženam indijskih princov ne bo ničesar primanjkovalo v zakonu. Posebna ženitovanjska ladja bi naj popeljala vse turška princezinje v Indijo, kjer bi naj naskočile sinove bogatih maharadž.

Društva sv. Ane

(Marijanske kongregacije za ženo) imajo zdaj edini in najboljši pripomoček v moštveniku:

Sveta mati Ana.

Cene od 32 — do 52 — D.

Pet različnih vezav.

TISKARNA

SV. CIRILA, MARIBOR

jenca Rudolfa Kovačič, doma iz Kalobja, ker je svojemu gospodarju, kolarskemu mojstru Gorjancu zažgal dne 23. aprila m. l. hišo ter gospodarsko postopje. V preiskovalnem zapору je dejanje priznal in mu je celjsko sodišče prisodilo 5 let robije in odškodnine 21.000 Din. — Zahvala vsem šmarskim dobrotnikom za uslugo in naklonjenost in milodare, s katerimi ste pomagali nesrečnemu pogorelcu Gorjancu pri gradnji nove stavbe. Najbolj gre zahvala dobremu sosedu Regoršek Benetu za njegovo dobroto ter usmiljenost, katero je nudil Krušičevi in Gorjančevi rodbini.

Bizeljsko. Tukaj je obhajal dne 6. januarja 72letnico Anton Kelher v Gornji Sušici. Vrlemu in dolgoletnemu naročniku »Slovenskega gospodarja« želimo krepkega zdravja še do skrajnih mej človeškega življenja!

Gornjigrad. Kakor je bilo že omenjeno, priredi Katoliško prosvetno društvo v nedeljo dne 15. januarja, ob pol treh popoldne pretresljivo dramo »Prokleta«, za katero vlada vsesplošno zanimanje. Zamisel drame je res nekaj ganljivega, kar mora presuniti vsakega človeka, ter se na naših odrih sploh menda ni igrala, razen v Ratecah na Gorenjskem. Za naslov »Prokleta« razodeva žalostno usodo dekleta, kakršne vrste slučajev tudi danes ne manjka. Gornjegrajski igralci Katoliškega prosvetnega društva torej hočejo zopet pokazati na odru nekaj lepega, zato prav gotovo na veselo svidenje v kaplanijski dvorani v Gornjemgradu. Bog živi!

Iz juga. Kot slovenski vojak, ki služim na jugu naše države, vam hočem opisati, kako smo obhajali Božič. Vsak kristjan, ki je količkaj veren, se veseli božičnih praznikov, prav posebno pa mladi ljudje. Tako sem se tudi jaz doma vsakokrat teh praznikov zelo veselil. A tukaj v tujem kraju pa je drugače. Na sv. post smo si napravili božično drevesce ter ga postavili v obednico. Ko smo dobili večerjo, je prišel g. komandant, da nam je častital k Božiču. Tedaj smo tudi prižgali svečke na drevescu in Slovenci smo zapeli lepo pesem »Sv. noč, blažena noč«, drugi so pa poslušali. Po večerji smo si še malo zapeli, potem pa smo šli po svojih opravkih: na stražo itd. K polnočnici pa žal nismo imeli kam iti, ker tukaj ni nobene katoliške Cerkve, pravoslavna je mala, druge pa so same mohamedanske molitnice. Sem si mislil, kako je nočjo veselo po Sloveniji in po vseh katoliških cerkvah. Tukaj pa je vse tiho. Na božični dan smo imeli boljše hrano, vsak je tudi dobil lonček vina. Popoldne smo šli malo v mesto pogledat. Spočiti pa vam moram neveselo vest, da je med nami Slovenci neki fant, ki se je ta dan upijanil. Čeravno ga tukaj skoro nikdo ne pozna, vendar nas sramoti, ker tukaj je zelo malo pijanih ljudi. Prvega pijanca sem videl Slovenca. Pozneje sem videl pijanih tudi nekaj drugih ljudi. Slovenski fantje, varujte se pijančevanja! Kako žalostno je gledati, ako majo mladega vojaka drugi spravljati v kasarno, ker sam ne more iti. Saj nič ne stori, ako ga kdo privoščiči, ali vse po pravi meri. Naš rajni škof Slomšek je svaril: »Po pameti ga pijmo, da pameti ne zgubimo! Kak bilo bi grodo, če bi ne znali kam domov!«

Viničarski vestnik.

† Ivan Husjak.

Zalostni smo! Po težki bolezni je dne 29. m. l., ob 7. uri zvečer, previden s tolažili sv. vere, končal svoje 63letno zemeljsko življenje naš prvi in veliki tovariš-viničar Ivan Hus-

jak. Skromen, nad vse dober in pošten, tih, a požrtvovalen, v stanovski zavesti kot delavec nikdar uklonljiv: to je bil značaj, ki je bil velik med viničarji. Od ustanovitve »Strokovne zveze viničarjev« je bil celih 12 let njen neumorni načelnik. Vsled svoje poštenosti in odločnosti je imel tudi velik ugled pri vinogradnikih, čeprav mnogi izmed teh niso nikdar bili prijazni njegovemu delu in njegovim idejam za zboljšanje položaja viničarskega ljudstva. Samo radi težke bolezni je bil primoran dati iz rok krmilo »Strokovne zveze viničarjev« kot načelnik. Obupa in malodušnosti ni poznal, živel in izpopolnjeval se je v trdem delu, v težavah in v vedni borbi. Bil je kakor vijolica med trnjem in plevelom, katere blagi vonj premaguje vso puščobo in mrzlo okolice. Kakor ga je bilo v pokretu »Strokovne zveze viničarjev« povsod čutiti, videti pa bolj redko, tako je tudi tiho in naglo odšel iz naše sredine. Pogreb dne 31. decembra je bil naravnost posebnost. Nič ni bilo posebnih ceremonij, nič govoranc, nobenih društvenih vencev. Izraz naše velike žalosti je bil ravno v vsej tej tihoti in molčečnosti, povdarjen na poseben način, v današnjih časih samo nam razumljiv, ki smo z njim sodelovali, ki smo in ostanemo njegovi zvesti tovariši, kakor je bil on nam. Sam je želel tako. Taka je bila njegova oporoka strokovni organizaciji. »Kadar bo vstajenje, naj pridemo zopet vsi skupaj tako, kot smo bili tukaj«, tako mi je naročil, samo tako je želel, ko sem ga pred dnevi vprašal, kakšne posebne želje ima do »Strokovne zveze viničarjev«, ko čuti, da se bo kmalu umaknil od tukaj. Kot skrben oče številne družine je bil tudi kot viničar na svojem mestu. Samo enkrat v življenju se je preselil k drugemu gospodarju in to pred tremi leti. Povsod mu je bilo celo od inozemcev zaupano odgovorno nadviničarsko mesto v gospodarstvu. Njegova osebnost in njegove vrline bi morale svetiti kot goreča baklja zgloda tako na viničarje same, še bolj pa vsem, ki stoje na vodilnem mestu današnjega viničarskega stanovskega pokreta. Celu knjigo bi se moglo spisati o njem kot vzor-delavcu, viničarju, voditelju in organizatorju. Pa saj je to že pisano v božjo knjigo, kjer je zapisano, da je poleg svojih družinskih in službenih dolžnosti bil tudi vesten v službi praktične ljubezni do bližnjega, do soviničarjev, pri tem pa nikdar ni iskal sebe in svojih osebnih koristi. Rajši je vedno več dal kakor dobil. Predvsem je bil povsod neustrašen borilec za pravice sebi enakih po stanu in delu po načelu, da se naj i na zemlji ustvari kraljestvo Kristusovo, v katerem bodo imeli tudi ročni delavci svoje pravice.

Nepozabni tovariši! Odšel si, zmučen in utrujen. Odpočij si sedaj v miru božjem. Tvoja borba za ta svet je končana, zasluge, ki jih imaš za naš bedni viničarski proletarijat, ostanejo zgodovinske in neminljive. Zemlja, ki si jo v trudu in znoju prekopaval celo svoje življenje in poklicno negoval sokove njihovih gor, hrani sedaj Tvoje telo. Duša je šla k Bogu po svoje plačilo in iz nebesnih višav sedaj zre na nas. Za nas moli in prosi nam blagoslova, ki smo tvoji in ki nas je toliko. Nam nisi umrl. Živiš! Boš živel med viničarskim ljudstvom, vedno kot naš vzornik, ki boš stal pred nami. Tvoji ideji ostanemo zvesti, po tvoji poti homo hoditi še naprej, po tebi začetemu delu za viničarski rod hočemo priboriti zmago. Ne plaš nas trpljenje, ne zapostavljanje, ne prezir. Ti si nas vztrajati učil in v borbi bodril — zatorej od tisočev tvojih hvaležnost, nevenljiv spomin tebi, naš veliki tovariš. Stava tvojemu imenu! = Peter Rozman.

NOVA KNJIGA.

Sv. zakon — vreclec življenja. — Pod tem naslovom je izdal g. Franc Zabret, kovorski župnik, 11 govorov, v katerih razpravlja o tej velevažni naravni in božji ustanovi. Danes se svetišče zakona oskrunja bolj ko kedaj poprej. Vreclec življenja se kali. Od tega vrelca je odvisen obstoj in napredek vsakega naroda, zlasti malega naroda, kakor smo mi Slovenci. Knjižico toplo priporočamo. Cena: 20 Din. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Sovrašтво.

Pobeg iz ječe.

Noč in dan se je trudil in delal. Kakor hitro so se razgubili koraki stražnika, je vzel v roke majhno pilo, ki je žrla železo omrežja. Počasi je napredovalo delo, jeklo je postalo v roki Boba Gibsona žareče vroče in moral ga je ohladiti. To ga je zadrževalo. Po naporu enega meseca je viselo omrežje le še na dveh železnih palicah. Prihodnji dan je moral prinesiti ali razkrinkanje ali svobodo.

Dan je napočil in minul. Pri večernem pregledu je polukal paznik le površno v celico. Vse je bilo v najlepšem redu. Nato se je odstranil. Bob je prisluhnil. Baš je čul korake straže navzgor po stopnicah. Napravil se je, kakor bi spal. Zadnji človek, si je mislil, ki me še bo videl v tem prokletem peklu! Koraki so se porazgubili ob koncu hodnika.

Pol ure časa. Jeklenotrdi prsti so se oprijeli zadnjih palic in so jih izruvali iz zida. Železo je štrbunknilo v morje. Straža ob zidu kaznilnice je postala pozorna. Položaj je bil opasen. Spodaj je čakal vojak z nabito puško in v par minutah je moral stražar mimo in površen pogled na nezamreženo okno mu je moral odkriti načrt za pobeg. In potem — adijo svoboda! Moral je skočiti — pognal se je.

Liki težka skala je padel mož v vodo, ki je zletela visoko v zrak. Strel je padel, padajoča postava pa je nudila v temni noči slab cilj. Nezadet je brzel begunec proti policijskim motornim čolnom. Zavedal se je, da je izdal strel vse. Za njim se je pognal celi pekel, lov je pričel. Ako bi bili čolni zastraženi, ga bo pomnila straža celo življenje. V kaznilnico ga ne bodo spravili poprej, dokler ne bo našel Johna Gaja.

Čolni so bili nezastaženi. Pognal se je v prvega in sprožil motor. Čoln se je spustil po morju kakor puščica. Bob Gibson je bil prost, za njim pa lovci!

Presneto težak pogon je bil. Pred njim 5 let stara, že zabrisana sled sovražnika, za njim celo krdelo policistov.

Vzrok obsodbe.

V Njujorku se je zgubil. Ni bilo lahko beguncu, ki je presedel tako dolgo sam v zaporni celici, da se je spet znašel v vrtincu človeškega življenja. Govoril je počasi in malo, kakor kak inozemec in to je napravilo pozorne stare lopovske tovariše, katere je povpraševal po Gaju.